

רע"פ 9137/16 - כפיר שריג נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 9137/16

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקש: כפיר שריג

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת נ' בכור), מיום 24.11.2016, בעפ"ת 18995-06-16

בשם המבקש: עו"ד אלעד שאול אלבז

בשם המשיבה: עו"ד ורד חלאוה

החלטה

הבקשה שבכותרת הועברה זה עתה לטיפול.

1. הבקשה היא למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופטת נ' בכור), מיום 24.11.2016, בעפ"ת 18995-06-16, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח-תקווה (כב' השופטת ר' רז), מיום 2.5.2016, בפ"ל 6125-12-14.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 23.12.2014 הוגש כתב אישום נגד המבקש בבית משפט לתעבורה בפתח תקווה, במסגרתו הואשם בביצוע עבירות של נהיגה בזמן פסילה (עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה)); נהיגה ללא רישיון נהיגה (עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה); נהיגה ללא רישיון רכב (עבירה לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה) ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת-תוקף (עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970).
3. על פי הנתען בכתב האישום, ביום 21.12.2014 המבקש נהג בהיותו פסול לנהיגה, זאת לאחר שבחודש יולי באותה שנה רישונו נפסל כחלק מגזר דין שהושת עליו במסגרת תיק תעבורה אחר (תת"ע 13-06-5687). כמו כן, רישיון הנהיגה של המבקש פקע בשנת 2006 ולכן גם נהג ללא רישיון נהיגה תקף. בנוסף, המבקש נהג ללא רישיון רכב וללא פוליסת ביטוח תקפים. ביום 16.9.2015 בית משפט לתעבורה הרשיע את המבקש על פי הודאתו במיוחס לו בכתב האישום.
4. הרשעה זו של המבקש מתווספת להרשעות קודמות רבות שלו בתחום התעבורה. כך למשל, ביום 31.12.2012 הורשע המבקש בבית משפט לתעבורה בפתח-תקווה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה והושת עליו עונש שכלל, בין היתר, שבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, ופסילת רישיון נהיגה למשך עשרה חודשים (להלן: הרשעתו הראשונה). ביום 11.4.2013, כאשר רישונו עדיין פסול נוכח הרשעתו הראשונה, המבקש הורשע שוב, הפעם בבית משפט לתעבורה בירושלים, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה (להלן: הרשעתו השנייה) והושת עליו עונש שכלל, בין היתר, חודש מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה, ושלוש חודשי פסילת רישיון נהיגה. בתאריך 1.7.2014 המבקש הורשע שוב בבית משפט השלום לתעבורה בפתח-תקווה, במסגרת הסדר טיעון לעניין ההרשעה והעונש, בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, זאת לאחר שרישיונו פקע כאמור בשנת 2006 (להלן: הרשעתו השלישית, או התיק השלישי). נוכח זאת, שני עונשי המאסר על תנאי שהושתו עליו במסגרת הרשעתו הראשונה והרשעתו השנייה הוארכו בשנתיים כל אחד וכן הושתו עליו 24 חודשי פסילת רישיון נהיגה, צו שירות לתועלת הציבור וצו מבחן לתקופה של שנה. בד בבד, בית משפט לתעבורה קבע כי נוכח העובדה שכבר עמדו נגד המבקש שתי תקופות מאסר על תנאי אשר לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע את העבירות לעיל, ההחלטה לכבד את הסדר הטיעון שהצדדים הגיעו אליו הינה בבחינת הזדמנות אחרונה שתינתן למבקש לחזור למוטב.
5. בתסקיר שהוגש לבית משפט לתעבורה ביום 3.3.2016, במסגרת הרשעתו הנוכחית, שירות המבחן ציין כי ההליך הטיפולי שהמבקש החל בו במסגרת עבירותיו הקודמות נכשל. בתוך כך, המבקש לא השלים את ביצוע צו השל"צ שהוטל עליו במסגרת התיק השלישי, וכן השתתפותו בקבוצה טיפולית הופסקה לאחר הרשעתו השלישית. שירות המבחן אמנם ציין כי המבקש מצוי בהליך פרטי של אימון שנועד לסייע לו בשינוי הרגליו, אך לצד זאת שירות המבחן העריך כי יכולתו של המבקש להפיק תועלת מטיפול היא נמוכה. לבסוף, שירות המבחן ציין כי המבקש נדרש לענישה מוחשית וקונקרטית, זאת מכיוון שלהתרשמותו המבקש נעדר גבולות פנימיים אשר ימנעו ממנו מלשוב ולבצע עבירות בתחום התעבורה.
6. ביום 2.5.2016, בית משפט לתעבורה גזר את דינו של המבקש. יצוין כי בכל אותה תקופה שבין מעצרו בדצמבר 2014 עמוד 2

ועד לגזירת עונשו, היה המבקש נתון בפיקוח אלקטרוני תוך ששהה בביתו תחת תנאים מגבילים, אשר הוקלו בחלוף הזמן. בגזירת העונש שקל בית המשפט את חומרת המעשים, את הרשעותיו הקודמות ואת תקופת שהותו בביתו בתנאי פיקוח אלקטרוני. עוד נשקלה המלצת שירות המבחן, תוך שהובהר כי זו עדיפה על פני ההמלצה שהוגשה על ידי המאמנת האישית של המבקש.

בסיכום הדברים, הושתו על המבקש העונשים הבאים: 8 חודשי מאסר בפועל; הפעלה בחופף של 7 חודשי המאסר על תנאי שהושתו על המבקש במסגרת הרשעתו הראשונה; הפעלה בחופף של חודש מאסר על תנאי, שהושת עליו במסגרת הרשעתו השנייה; 8 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור עבירות של נהיגה בזמן פסילה, או נהיגה עם רישיון נהיגה לא תקף שפקע תוקפו מעל שנה; פסילת רישיון נהיגה למשך 12 חודשים לריצוי במצטבר לכל פסילה אחרת; 6 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי למשך שנתיים וקנס כספי בסך של 2000 ש"ח.

7. לשלמות התמונה יצוין כי מכיוון שהעבירות שבמוקד הרשעתו הנוכחית של המבקש בוצעו במהלך תקופת המבחן שנקבעה בתיק השלישי, שירות המבחן הגיש ביום 15.1.2015 בקשה להפקעת צו השל"צ וצו המבחן שהוטלו על המבקש.

8. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי על חומרת העונש שהושת עליו. בנימוקיו טען כי בית משפט לתעבורה שגה כשאימץ את המלצת שירות המבחן בעניינו וכי נוכח העובדה ששהה תחת פיקוח אלקטרוני במשך יותר מ-16 חודשים, כמו גם נוכח הליך הטיפול הפרטי שהחל, אין מקום לשלחו למאסר בפועל. לטענתו, לכל הפחות, היה על בית המשפט לקזז מעונש המאסר שהוטל עליו את משך הזמן הממושך בו היה מצוי בפיקוח אלקטרוני.

9. ביום 24.11.2016 דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש. לא נפלה כל שגגה בכך שבית המשפט לתעבורה העדיף את המלצת שירות המבחן בהיותו גורם מקצועי, על פני המלצת המאמנת האישית של המבקש. כמו כן, בית המשפט המחוזי לא מצא כי נדרשת התייחסות נוספת מטעם שירות המבחן בעניינו של המבקש. הובהר כי הלכה היא שבידי בית המשפט שיקול הדעת האם לקזז מתקופת המאסר בפועל את תקופת הפיקוח האלקטרוני, וזאת כחלק ממכלול הנסיבות והשיקולים המובאים בפניו. אדברה, נקבע כי בית משפט לתעבורה הקל עם המבקש כשהפעיל את תקופות המאסר על תנאי שהושתו עליו בחופף, ולכן אין מקום להקלה נוספת.

טענות הצדדים

10. לטענת המבקש, לא ניתן משקל מספק להליך הטיפול הפרטי שבו הוא מצוי. המבקש מוסיף וטוען בהקשר זה כי העובדה שציין בפני שירות המבחן כי הליך הטיפול הפרטי חולל בו שינוי עמדה לו לרועץ, שכן שירות המבחן ראה בכך דוגמה נוספת לאי-יכולתו להכיר בדפוסיו הבעייתיים. כמו כן, היה על בית המשפט המחוזי להורות על עריכת תסקיר משלים לצורך הדיון בערעורו. לבסוף נטען כי הערכאות הקודמות לא העניקו משקל מספק לכך שהמבקש שהה מעל 16 חודשים ב"מעצר בית" בתנאי פיקוח אלקטרוני, תקופה אשר במהלכה, לטענתו, התדרדר מצבו המשפחתי והכלכלי. נוכח כל זאת, המבקש גורס כי עונש המאסר שהושת עליו סוטה לחומרה במידה המצדיקה התערבות שיפוטית ב"גלגול שלישי".

11. מנגד, לטענת המשיבה עניינו של המבקש אינו נכנס לגדרם של אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות שיפוטית ב"גלגול שלישי". לטענתה, בעת גזירת הדין התייחס בית המשפט למכלול הנתונים, לרבות הליך הטיפול הפרטי שהמבקש עובר, וכי טענותיו בדבר העדפתו של תסקיר שירות המבחן אך מדגישות כי בקשתו עוסקת בעניינו הפרטני. המשיבה מוסיפה וטוענת כי למבקש לא עומדת זכות קנויה שייערך תסקיר נוסף בעניינו, וכי העניין נתון לשיקול דעתו של בית המשפט. באשר לפיקוח האלקטרוני הובהר כי המבקש לא היה עצור בפיקוח אלקטרוני כי אם משוחרר בערובה בתנאי פיקוח אלקטרוני. זאת מאחר שנעצר בטרם נכנס לתוקף חוק הפיקוח האלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על תנאי (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2014 (להלן: חוק הפיקוח האלקטרוני). לשיטתה, גם לאחר חקיקתו של חוק זה, מצבו החוקי של המבקש לא השתנה, וממילא בית משפט לתעבורה נתן דעתו, כפי שגם קבע בית המשפט המחוזי, ל"מעצר הבית" הממושך בו שהה המבקש עת שגזר את עונשו.

דין והכרעה

12. לאחר עיון בבקשה, בחומר שצורף לה ובתגובת המשיבה לה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

13. הלכה היא כי מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות, החורגות מד' אמותיהם של הצדדים לבקשה, או בנסיבות המעוררות חשש מפני עיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (רע"פ 5771/16 עיאס נ' מדינת ישראל (26.7.2016); רע"פ 4067/17 אבו קוש נ' מדינת ישראל (14.6.2017)). ברם, הבקשה שלפני איננה מעלה שאלה משפטית החורגת מעובדות המקרה הפרטני של המבקש והיא ממוקדת כולה בחומרת העונש שהושת עליו. כמו כן, לא מצאתי כי למבקש נגרם עיוות דין, או כי מתקיימים שיקולי צדק אחרים התומכים במתן רשות ערעור בעניינו.

14. יתרה מכך, הלכה היא כי השגה על חומרת העונש איננה מקימה על דרך הכלל עילה לדיון ב"גלגול שלישי", אלא במקרים מיוחדים בגינם מתגלה סטייה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (רע"פ 5463/16 עואודה נ' מדינת ישראל (11.7.2016); רע"פ 1122/17 גולדשטיין נ' מדינת ישראל (5.7.2017)). בענייננו, העונש שנגזר על המבקש אינו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים, בשים לב, בין היתר, לעברו הפלילי ולחומרת העבירות בהן הורשע (וראו למשל: רע"פ 5244/17 תורג'מן נ' מדינת ישראל (12.9.2017)). די בכך כדי לדחות את הבקשה.

15. מעבר לדרוש, גם לגופם של דברים - דין הבקשה להידחות.

16. ביום 24.12.2014 הורה בית משפט השלום לתעבורה (מ"ת 6126-12-14) כי המבקש ישהה ב"מעצר בית" מלא תחת פיקוח אלקטרוני, כאשר בחלוף הזמן הוקלו תנאי "מעצר הבית" בו שהה. המבקש נעצר מספר ימים לאחר חקיקתו של חוק הפיקוח האלקטרוני ביום 16.12.2014 אך בטרם שנכנס לתוקפו (שישה חודשים לאחר מכן). לפיכך, חוק הפיקוח האלקטרוני לא חל בעניינו, והוא אינו נחשב ל"עצור בפיקוח אלקטרוני" אלא למשוחרר בערובה עם תנאי של פיקוח אלקטרוני. לכל היותר, חלים על המבקש סעיפים בודדים המפורטים בסעיף 7(ג) לחוק האמור, הכוללים בין היתר הוראות בדבר אופן מינוי מנהל הפיקוח האלקטרוני ואופן בירור הפרת תנאי תכנית הפיקוח (רע"פ 7994/15 חלאילה נ' מדינת ישראל (22.12.2015)).

יתרה מזאת, אף אם היה המבקש נחשב לעצור בפיקוח אלקטרוני, הרי שבע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.2016) נפסק כי:

"[...] בדומה למעצר בית, אין לנכות את ימי המעצר בפיקוח אלקטרוני מתקופת המאסר. ההתחשבות במשך התקופה שבה הנאשם שהה בפיקוח אלקטרוני צריכה להיעשות כשיקול לקולה בבואו של בית המשפט לגזור את עונשו של נאשם. התחשבות זו תיעשה בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה, על תנאי המעצר והפיקוח האלקטרוני שבו" (ראו: שם, בפסקה 33) (ההדגשות אינן במקור - ד.מ.).

כאמור, בית המשפט המחוזי קבע כי אין מקום להקלה נוספת בעניינו של המבקש, זאת מכיוון שבית משפט השלום הקל בעונשו כשהפעיל את תקופת המאסר על תנאי שהושתו עליו במסגרת הרשעתו הראשונה והרשעתו השנייה בחופף ולא במצטבר. גם לגבי קביעה זו לא מצאתי טעם טוב להתערב.

17. לעניין טענתו של המבקש באשר לעריכת תסקיר משלים בעניינו, לא זו בלבד שנוכח גילו של המבקש בזמן ביצוע העבירות (כבן 34), אין חובת הגשת תסקיר, אלא שבעניינו כאמור, בתאריך 3.3.2016 שירות המבחן אכן הגיש תסקיר בעניינו של המבקש לבית משפט לתעבורה. ממילא אפוא לא קיימת חובה לערוך תסקיר משלים במסגרת הערעור (רע"פ 8884/13 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 13 (11.6.2014)).

18. נוכח כל האמור, הבקשה נדחית. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר שנגזר עליו ביום 8.5.2018 עד השעה 10:00 (שאז יתבטל עיכוב ביצוע המאסר שניתן) בימ"ר הדרים, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון. על המבקש לתאם בהקדם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים 08-9787336, 08-9787377.

ניתנה היום, י' בניסן התשע"ח (26.3.2018).

ש ו פ ט

54678313